

In vaders grote jas

beeldend doel

Doelstelling en benodigdheden

- De kinderen leren over vormvervreemding.

technisch doel

- **a** Staand of zittend massief mensfiguur maken.
- **b** Dunne plaat klei maken.
- **c** Aanhechten van een dunne plaat klei aan een massieve vorm.
- **d** Details aanbrengen.

materiaal

- Per leerling een homp klei van ongeveer 10 cm Ø.

gereedschap

Per leerling:

- **a** Een spatel.
- **b** Kleiroller en kleilatten.

- Enkele grote jassen.

Lesverloop

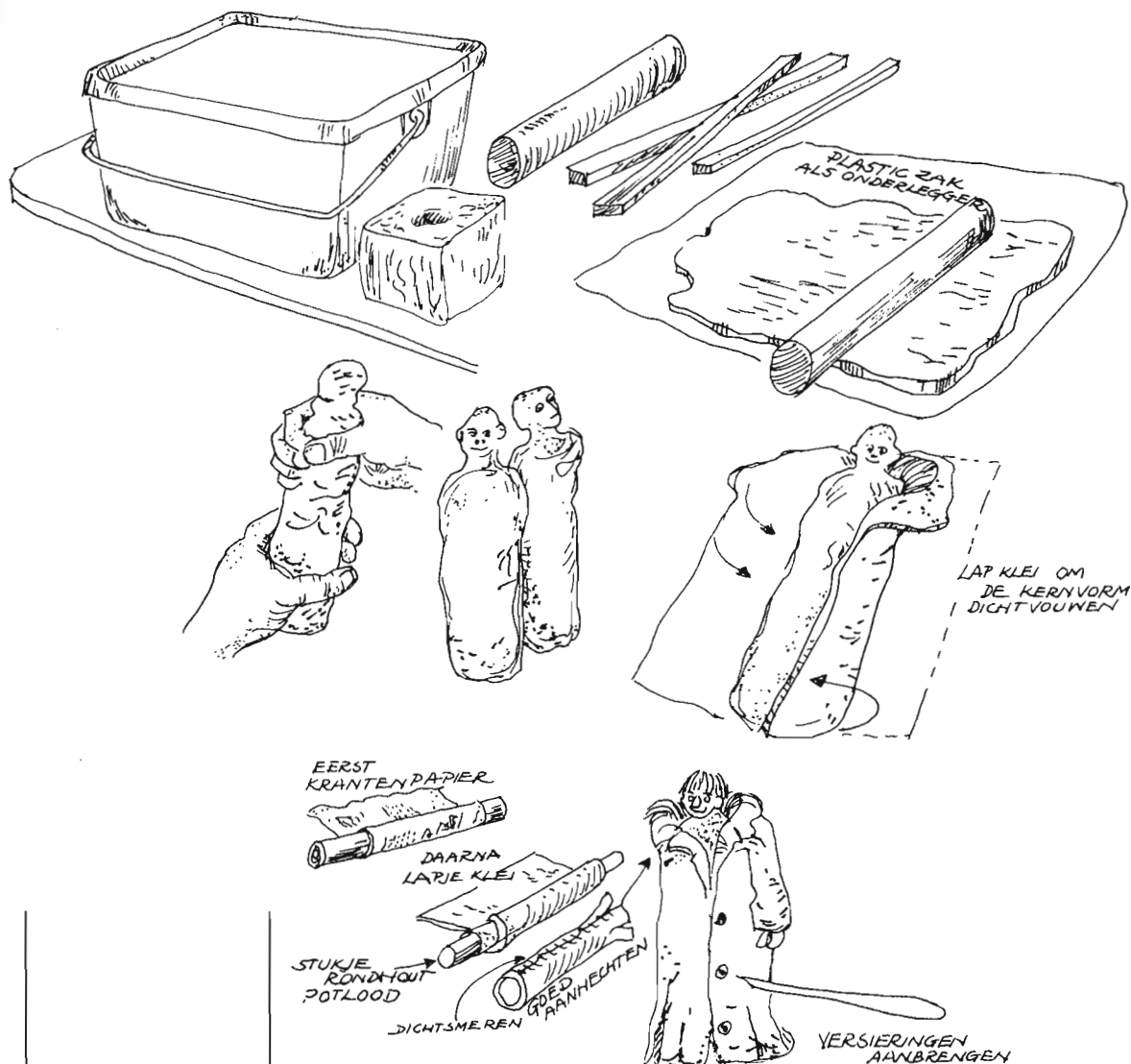
■ Laat een leerling voor de klas een grote lange jas aantrekken. Speel in op het plezier dat kinderen beleven bij verkleedpartijtjes en rollenspel. De jas is zo groot dat je de drager nauwelijks meer kunt zien.

- De jas hangt gedeeltelijk op de grond.
- De kraag steekt misschien boven de oren uit.
- De mouwen vallen over de handen.

In deze les komt naast het weergeven van ruimtelijkheid ook waarneming van verhoudingen aan de orde. De grootte van voorwerpen bepalen we altijd door ze met hun omgeving te vergelijken.

De dingen om ons heen staan altijd in vaste verhouding ten opzichte van elkaar. Gaan we dat veranderen dan ontstaat er iets vreemds.

In Madurodam ben je opeens een reus. Zo leren kinderen op genuanceerde wijze hun wereld te bekijken. U kunt in dit verband reproducties laten zien van kunstwerken, die dit vormaspect (vergroting) bezitten (zie kunstwijzer).

technische inleiding

■ **a** De kinderen maken eerst een dikke rol klei (van ca. 10 à 15 cm) en kneden hieruit het hoofd en een deel van het bovenlichaam. Het is niet nodig het hele mensfiguur uit te werken, omdat straks de jas toch een gedeelte zal bedekken. Zo ontstaat een stabiele vorm waaraan zonder veel problemen de jas kan worden gehecht.

■ **b** De jas wordt gemaakt van een dunne plaat klei (zie les 1).

De afmetingen van deze plaat worden natuurlijk bepaald door de grootte van het mensfiguurtje.

Uit de kleiplaat wordt de jas gesneden (zie tekening) die dan nog geen mouwen heeft; die worden er pas later aan geboetseerd.

■ **c** De te grote jas wordt voorzichtig over de staande of zittende figuur gedrapeerd. Laat de leerlingen zoeken naar mogelijkheden om de jas – onzichtbaar – aan de mensvorm vast te hechten.

Een op de grond hangende jas draagt bij tot de stabiliteit van het totale werkstuk.

■ **d** Vervolgens kunnen details van de jas, zoals zakken, banden en knopen worden aangebracht.

begeleidings- adviezen

■ **a** Zorg er voor dat de jas duidelijk veel groter is dan het mensfiguur.

■ **b** Mouwen kunt u laten maken door een klein kleiplaatje om een stokje te rollen.

■ **c** Veel plooien benadrukken de te ruime jas.

nabespreking

Bekijk samen met de leerlingen de gevonden oplossingen.

■ **a** Bij welk figuurtje werkt het groot-klein contrast echt vervreemdend?

■ **b** Zijn er veel jassen met plooien?

■ **c** Welke details zijn er aangebracht?

kunstwijzer

■ C. Oldenburg, *Troffel* (Rijksmuseum Kröller-Müller) of een van zijn 'soft-sculptures'.

Andere opdrachten

■ **1** Zaklopen.

■ **2** Rond het kampvuur onder de deken.

■ **3** In de te grote slaapzak.

